

In anul 1914, Congresul american finaliza o ancheta asupra celor mai importanti industriasi americani, iar rezultatele indicau un monopol de facto asupra temelor publice. Prin intermediul fundatiilor, al presei, al finantarii universitare, oamenii de afaceri isi extindeau influenta, incetul cu incetul, peste toata societatea americana. [John Taylor Gatto](#) sustine undeva ca doi magnati, cel putin, Andrew Carnegie si John D. Rockefeller, au cheltuit, intre anii 1900 si 1920, mai multi bani pentru educatia publica decat statul american. Scopul lor manifest il reprezenta ingineria sociala "soft" prin intermediul scolilor: "In our dreams, people yield themselves with perfect docility to our molding hands. The present education conventions of intellectual and character education fade from their minds and unhampered by tradition we work our own good will upon a grateful and responsive folk." (General Education Board).

E facil de aici sa sari intr-o retorica socialista sau conspiracyista si sa acuzi capitalistii rai de interese meschine. Insa directia inspre care as vrea sa ma indrept are legatura mai mult cu remodelarea psihologica a unei populatii si cu societatea civila din Romania.

ONG-urile sunt vazute indeobste drept o contrapondere la puterea statului si o forma voluntara de agregare a intereselor individuale. Cazul american descris mai sus sugereaza ca nu ar trebui sa existe o prezumtie de nevinovatie la adresa lor. Insa, in exemplele neaoase semnele de intrebare se inmultesc considerabil. In primul rand, pentru ca niciuna din asociatiile relevante ale societatii civile nu are parte macar de o finantare exclusiv privata. Practic, statul da banii pentru a avea o opozitie formala si, mai important, pentru a structura dezbaterea publica intr-o directie favorabila. Ca nu e vorba exclusiv de statul roman, ci si de alte state, nu face decat sa intareasca suspiciunile, iar daca foarte multa lume are sentimentul ca nu se regaseste in temele ong-urilor, ar trebui cautata o explicatie si aici.

In acest context, finantarea este foarte relevanta deoarece banii se iau astazi in functie de proiecte, iar proiectele trebuie sa raspunda unor criterii tematice usor integrabile in categoria corectitudinii politice. De pilda, [Agentia de Monitorizare a Presei](#) va realiza cu predilectie studii legate de reflectarea in media a incluziunii romilor, a discriminarii homosexualilor, a temelor despre un mediu curat, etc.

Ruptura dintre populatie si societatea civila nu poate fi supraestimata, si asta fara a recurge la idei vagi despre democratie directa sau substanta nationala. Ci tocmai avand in vedere criteriul libertatii pe care port drapelurile ong-urilor il clameaza, denaturandu-i de fiecare data sensul.

Sa luam cazul [unui reprezentant](#) de frunte al aceleiasi Agentii de Monitorizare a Presei, care invoca o cercetare a CNCD ce a produs "date, nu pareri". (Inevitabil te intrebi ce haos epistemologic e in aceste minti, daca o cercetare sociologica este investita, din capul locului, cu difuziunea adevarului pur si simplu, independent de presupozitii). Studiul releva o intoleranta totala a romanilor in fata homosexualitatii: "73% dintre respondenti ar fi deranjati daca ar afla ca un membru al familiei este homosexual; 65% ar fi deranjati daca ar afla ca unul dintre profesorii copilului lor este homosexual; 57% ar fi deranjati daca ar afla ca medicul de familie este homosexual; 53% ar fi deranjati daca ar vedea doi barbati tinandu-se de mana pe strada; 45% daca ar avea un coleg de muncă homosexual". Mai mult, si aici avem si concluzia: "ura romaneasca e de doua ori mai mare decat cea europeana". Nu mi-e deloc clar de ce, crestineste vorbind, intoleranta ar fi sinonima cu ura.

Problemele sunt multiple. In primul rand, ar trebui sa stim mai exact daca tipul de atitudine democratica vizat de ong-uri implica in vreun fel libertatea. Pentru ca libertatea presupune, in cazul acesta particular, nu doar sa-ti placa homosexualii, ci si sa nu-ti placa. Daca suntem obligati prin lege sa ne ploconim in fata diversitatii sexuale atunci nu mai poate fi vorba de nicio libertate. Omogenizarea preferintelor noastre are ceva profund totalitar, in pofida ideii absurde ca heterosexualii ar reprezenta "secera si ciocanul". Toate aceste "studii" nu incearca sa decriminalizeze o practica indoielnica, ci sa schimbe, cu forta, o perceptie sociala inradacinata si o atitudine morala autentica.

Ideea comuna in toate aceste abordari, inclusiv in experimentele americane amintite la inceput, este ca oamenii reprezinta (doar) niste bucati de plastilina, relativ usor de modelat in formele dorite. Astfel, s-a trecut de la ingineria sociala a comunismului dur la cea mult mai subtila a fundatiilor si a asociatiilor non-profit degraba inventatoare de teme de dezbateri. Familia nu mai este atacata direct prin legi, ci prin incurajarea dezmembrarii. Bisericilor nu li se mai darama

Societatea civila si remodelarea indivizilor

Scris de Ninel Ganea

Miercuri, 20 Februarie 2013 21:26

clopotele, dar li se reclama desuetudinea si inadaptarea la evolutia formelor sociale.

Aflat sub presiunea opiniei publice, statul nu are alta alternativa decat sa se plieze pe calapodul fals al reprezentarii individuale sub forma ong-urilor. Iar in toata aceasta dialectica, lupta pentru educatie reprezinta batalia esentiala, de unde si scandalul iscat la liceul Cosbuc din Bucuresti. {jcomments on}